

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

(ΟΥ Ι ΔΙΑΜ ΣΑΙΚΣΠΗΡ: «Μάκμπεθ»
— Εις 5 είκόνας — Μετάφρασις Δ. Βικέλα —
Θέατρον «Αθήναιον», Κατειχνική Θεα-
τρική Έταιρία Βεάκη — Νεζερ).

Κατ' ἀρχὴν χειροκροτοῦμε κάθε καλὴ προσπάθεια καὶ, πρὸ πάντων, δταν προέρχεται ἀπὸ ἔναν ἄγνὸν καλλιτέχνη, ὃντως είναι δ. κ. Βεάκης. Ο πρόλογος αὐτὸν, είναι ἀναγκαῖος, γιὰ νὰ μὴν δυποτεθεῖ ὅτι θέλουμε νὰ φέξουμε τὴν ὥρανα χειρονομία του κ. Βεάκη, (γιατὶ περὶ χειρονομίας πρόκειται), μὰ ἔχουμε τὴν ἴδεα, ὅπως καὶ τόσοι ἀλλοι, πὼς θέτανε προτιμώτερο νὰ μὴν λαταπιαστεῖ μὲ Σαίκσπηρ καὶ νὰ μὴ πασχίσει νάνεδάσει στὸ ξεχαρβαλωμένο «Ἀθῆναιο», (δ. ἀρήσουμε δὲ τοὺς ἀλλοὺς αἰσθητικούς λόγους ποὺ μᾶς ὑποδάλλουν αὐτὴν τὴν σκεψή), τις πρωτες μέρες τοῦ περασμένου μῆνα τὸν «Μάκμπεθ».

Δὲ μποροῦμε νάρνηθοῦμε, φυσικά, σύτε νὰ παραβλέψουμε τὶς μεγάλες θυσίες καὶ τοὺς ἀμετρους κόπους ποὺ κατέβαλεν δ. κ. Βεάκης, γιὰ νὰ μᾶς δῶσει ἔναν ὑποφέρτο «Μάκβεθ» (ἀπὸ σκηνικῆς καθόλου ἐμφανισεως, ἐννοοῦμε), κατὶ σχεδὸν ἀκατόρυθωτο δηλαδὴ μὲ τὰ μέσα ποὺ διατέτουν τὰ θέατρά μας—ἀφῆστε πιὰ τὸ «Ἀθῆναιο»—ἀλλ’ ἀπ’ τὴν ἀλλη μεριά, δὲ μποροῦμε νὰ ξεχάσωμε καὶ τὴν ἀρκετὰ κακὴν ἐνέπιωση ποὺ μᾶς ἔκανε τὸ σύνολο τῶν ἡγοποιῶν, ποὺ ἀνέλαβαν νὰ ἐρμηνεύσουν τὸ δυνατώτερο σχεδὸν ἔργο τοῦ μεγαλυτέρου παιγνιοῦ τοῦ κόσμου: «Ἐγας λόγος γιὰ νὰ ὑποστηρίξουμε τὴν ἀπεψή μας». Μόλις ταῦτα, ὀφείλουμε νὰ δέομολογηθοῦμε τὸν ἐνθουσιασμὸν ποὺ μᾶς κατελαβε, βλέποντας καθε βράδυ, ἐπὶ μιὰ βδομάδα συνεχῶς, γεμάτο τὸ θέατρο καὶ τὸν κόσμο, ποὺ εἶχε καταλάβει τέλος παντων, πὼς στὴ σκηνὴν παιζόταν κάτι «μεγάλο». Καὶ μόνο γι’ αὐτὸ ποὺ κατόρθωσεν δ. κ. Βεάκης είναι ἀξιος συγχαρητηρίων.

Ἄς ἔρθουμε τῶρα στὴ διδασκαλία τοῦ ἔργου: Ήδαμε τὸν κ. Βεάκη ὡς Μάκβεθ. Γιὰ νὰ εἴμαστε ἐν τάξει μὲ τὴ συνείδησή μας, ὀφείλουμε νὰ δομολογήσουμε, πὼς σὲ φανταζόμαστε, μερικὲς στιγμές, ἀρτιώτερο παιξιμό: «Ο, εἰ εἶχε νὰ δῶσει δ. κ. Βεάκης μᾶς τὸ ἔδωσε. Φυσικά, ἔνας αμείλικτος κριτής, θὰ μποροῦμε νὰ διαφωνήσεις μαζί μας. Θα εὔρισκεν ἵσως ἀρκετὰ φεγάδια στὴν ἐρμηνεία τοῦ κολοσσαίου αὐτοῦ ἥρωος τοῦ Σαίκσπηρ καὶ, τὸ σπουδαιότερο, ἵσως θὰ διέκρινε κάτω ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Μάκβεθ, τὸν αἰώνιο Βεάκη μὲ τὴν προσωπικὴ σφραγίδα τοῦ παιξιματός του, ἐνῷ αὐτό, στὴν ἐρμηνεία ἐνὸς Σαίκσπηρικοῦ ἥρωος θὰ ἐπρεπε νὰ μὴ συμβάνει. Γιὰ μᾶς δμως, ἐν πάσει περιπτώσει, είναι ἀρκετὸ κι’ αὐτὸ ποὺ κατόρθωσεν δ. κ. Βεάκη: νὰ μᾶς παρουσιάσει δηλαδὴ ἔναν Μάκβεθ, δημως κανεὶς κι ἀπ’ τοὺς παλιοὺς ἀλόμητοις καλλιτεχνικούς ἀστέρας τῆς σκηνῆς ὡς σήμερα δὲ μᾶς παρουσίασε.

Καὶ ἀλλο, ποὺ μᾶς ἔκανε νὰ διαφναστοῦμε, ήταν δ. κ. Σωτηρία Τατρίδου στὸ ρόλο τῆς Λαίδης Μάκβεθ. Κανεὶς,

ώρισμένως, δὲ θὰ περίμενε, πὼς θὰ μπομοῦσε νὰ βαστήξει τόσο καλὰ στοὺς «ἐπιθεωρησιακοὺς» ὥμους τῆς, τὸ βαρὺ φορτίο τῆς Σαίκσπηρικῆς ἥρωτῆσος. Τὸ παιξιμό της, στὸ δυσκολώτατο ἀλιώστε μέρος τῆς, ήταν κάτι τὸ ἐντελῶς ανέλπιστο. Εἶχε νοιώσει τοσο καλὰ τὸ ρόλο της, πού, ἀν ἡταν δυνατό νὰ παραμερισθούν καὶ σὲ καποιες αἰτέλειές της, θὰ μποροῦσε νὰ χαρακτηρίσει κανεὶς τὸ παιξιμό τῆς «ἀριστεργυνικό». Πλιντιας μᾶς γεμισε ἐλπιδες για τὸ μελλον.

Πρέπει ακόμη ναναψέουμε τους κ. κ. Η. Καλογερίκο (Βαγκος) καὶ Ηλιά Δεστούνη (Μικοώφ), που ήταν αρκετὰ καλοὶ στοὺς ρόλους τους. Ο κ. Χ. Νέζερ ἐξαρετός στὸ ρόλο τοῦ θυρωρου. Τὸ πλούσιο ταλέντο του, θαυματούργησε γιὰ ἀλλη μιὰ φορά. Δυστυχώς οἱ ἀλλοὶ ἡγοποιοὶ ήταν σχεδὸν ἀξιουργήντοι (μὲ πολὺ καληγενηση μπορεῖ νὰ ἐξαρεσει κανεὶς τὸν κ. Η. Καλογερόπουλο (Δεύτον), καὶ πρὸ παντων δ. κ. Ε. Γαδατσιώης ὡς Δώρκων. Φανταζόμαστε πὼς μποροῦσε νάντικατασταθει απὸ διοιονόηποτε ἀλλον, ἐστω κι’ ἀπ’ τὸν ὑποδολέα!

Τὰ σκηνικὰ τοῦ ἔργου, δσσο μποροῦσε, καλύτερα. Πρὸ πάντων στὴ σεύτερη, τρίτη καὶ τέταρτη εἰκόνα. Τὸ ἰδιο καὶ τὰ κουιτούμια. «Η μεταφραση γνωσιή: η καλύτερη ἔμμετρη ποὺ οικαρχεῖ στὴ γλωσσα μας, δι καὶ σὲ πολὺ κακὴ ογκοτεικὴ μεταφερμένη. Η σκηνη των φαντασμάτων στὴν τρίτη εἰκόνα καυαρη ἀποτυχία. Οι τρεις ἡγοποιοὶ ποὺ παίζουν τὶς μάγισσες, φανταζόμαστε, πὼς μπορουσαν νὰ παίζουν πιὸ φυσικά καὶ νὰ διεφωνιζουν λιγώτερο, ἔτοι, ποὺ νὰ μὴ προκαλοῦν τὸ γέλοιο τοῦ θεατῆ, τὴ στιγμὴ ακριβῶς ποὺ κατέ ἀλλο, παρὰ νὰ γελασει κανεὶς πρέπει. Επισημε καλὸ θα ήταν νὰ μὴν κρεουργηθει δλωσδιόλου τὸ ἔργο, σύτε νὰ λείψουν ἀπ’ τη σκηνη μερικὰ ἀπαραιτητα πρόσωπα, δημως η ἀκολουθία τῆς Λαίδης Μάκβεθ.

N. X.

*